

Het nieuwe podiumkunstendecreet...

Op 18 mei 1999 werd een herziening van het podiumkunstendecreet van 1993 goedgekeurd.

Katrien Darras zet de voornaamste veranderingen op een rijtje.

...is geen nieuw podiumkunstendecreet

Het podiumkunstendecreet van 1993 was radicaal nieuw ten opzichte van zijn voorganger uit 1975. Na de eerste vierjarige subsidieperiode werd het in beleidskringen positief geëvalueerd: 'De rationalisering van het podiumkunstenbeleid en de invoering van de structurele subsidie zorgden voor een grote artistieke activiteit en voor het uitbouwen van de noodzakelijke administratief-technische omkadering', luidde het op het vorige kabinet van Cultuur. Bovendien, zo stelt men, werden de subsidiegelden fors opgetrokken: het budget voor de organisaties voor dans en voor muziektheater verdubbelde tussen 1993 en 1999.

Of dit de juiste criteria zijn om het kunstenbeleid positief te evalueren, blijft nog maar de vraag. Hoe het ook zij, de *inhoudelijke* basis van het decreet van 1993 werd vrijwel integraal overgenomen. De reden voor de herziening lag namelijk niet zozeer in het theater, maar wel bij de overheid zelf. Ten eerste eiste het zogenaamde *Departementaal Integratieproject* enkele aanpassingen wat betreft de erkenningsprocedures. Dit project beoogde een reorganisatie van de administratie, met als doel bij alle bevoegdheden van de voormalig minister van Cultuur – Welzijn, Volksontwikkeling en Cultuur – een eenvormige erkennings- en subsidieprocedure door te voeren. De tweede reden voor een herziening van het decreet was de in 1997 door toenmalig cultuurminister Luc Martens geïnstalleerde Raad voor Cultuur.

Als voorbeeld voor het nieuwe decreet lag het vorig jaar goedgekeurde muziekdecreet voor, algemeen beoordeeld als een stap in de goede richting naar een transparant en rationeel beleid. En het moet gezegd: het nieuw-

bakken podiumkunstendecreet is inderdaad beknopter en overzichtelijker dan zijn voorganger. In tegenstelling tot het vorige decreet, waar elke discipline apart behandeld werd, worden nu teksttheater, muziektheater, dans en kunstencentra in één hoofdstuk behandeld. De tussenschotten tussen de categorieën blijven evenwel behouden. Er wordt ook een splitsing aangebracht tussen erkenning en subsidiëring. Enkel het steunpunt voor de podiumkunsten en de opdrachten aan scheppende kunstenaars krijgen een afzonderlijk hoofdstukje.

Een oordeel vellen over het nieuwe decreet zou voorbarig zijn. Maar laten we de voornaamste veranderingen even op een rijtje zetten.

1. Erkenning en subsidiëring

Met het oog op gelijklopende procedures voor alle kunsten en in navolging van het muziekdecreet behandelt het nieuwe decreet erkenning en subsidiëring in twee aparte hoofdstukjes. Het brengt ook een preciezere scheiding aan tussen de procedures. Bovendien zijn de criteria voor erkenning een stuk strenger.

In het vorige decreet was erkenning mogelijk wanneer de organisatie over rechtspersoonlijkheid van niet commerciële aard beschikte en voldeed aan één van de volgende voorwaarden: ze moest één productie van minimum tien theater- of vijf dans- of muziektheatervoorstellingen gerealiseerd hebben, vijftig procent van de medewerkers moest afkomstig zijn uit een gesubsidieerd gezelschap of in de voorgaande periode een startenvelophe gekregen hebben (startenveloppes werden enkel voor dramatische kunst toegekend).

In het nieuwe decreet ligt de lat hoger. Een

van de voorwaarden voor erkenning is nu 'kwaliteit', voorheen een criterium voor subsidiëring. Daardoor is de toegangsluis smaller en begint de afvalrace in een vroeger stadium. Kwaliteit wordt op analoge wijze als voorheen ingevuld: een eigen positie in het podiumkunstenlandschap, een systematische spreiding en publiekswerving en blijken van originaliteit en diversiteit. De erkenning wordt op die manier een streng kwaliteitslabel dat op verschillende terreinen van nut kan zijn: het zorgt bijvoorbeeld voor grotere slaagkansen bij het hengelen naar ondersteuning door de Nationale Loterij, of verhoogt de mogelijkheid op subsidies van andere instanties als provincie of stad. De overige subsidiecriteria heeft men uit het vorige decreet overgenomen: per seizoen moet men minimum 12,5 percent eigen inkomsten verwerven, berekend in verhouding tot de artistieke uitgaven. Daarnaast zijn de organisaties en gezelschappen, afhankelijk van de subsidiesom die ze krijgen, verplicht een minimum aantal voorstellingen te brengen, gespreid over de vier seizoenen van de subsidieperiode. Nog steeds geldt de naleving van de CAO voor de podiumkunsten als een streng beoordeeld subsidiecriteria.

Voor de organisaties brengt deze opsplitsing tussen erkenning en subsidiëring wellicht geen grote wijzigingen met zich mee. Beide procedures gebeuren immers gelijktijdig en op basis van hetzelfde dossier.

De erkennings- en subsidieprocedures dienen vanaf nu binnen een bepaalde, decretaal vastgelegde termijn doorlopen te zijn. Op die manier ruimt men een vroegere onzekerheid voor de organisaties uit de weg. Bovendien